

Jaderný odpad? Děkujeme, nechceme.

Běh na extrémně dlouhou trať

Hledání vhodného místa pro vybudování hlubinného úložiště radioaktivních odpadů je věru dlouhodobá záležitost. I v České republice toto hledání již řadu let probíhá, a podle plánů bude trvat ještě 65 let, než bude do hlubinného úložiště zavezen první kontejner s jaderným odpadem. Navíc, jak dokládá praxe, realita se na plány neohlíží a termín uložení prvního kontejneru může být ještě mnohem vzdálenější. Obecně ale platí, že co dnes rozhodneme my, dopadne naplno na naše vnuky.

Co Vás konkrétně pod vedením Správy úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) čeká podle stávajících předpokladů? Ještě v letošním roce rozsáhlá profesionální informační kampaň za 5,8 miliónů korun realizovaná firmou Hill and Knowlton, která se živí ovlivňováním veřejného mínění. Zaměřená bude nejen na starosty, ale i na širokou veřejnost a cílem bude zvrátit dosavadní negativní přijímání průzkumů. Mimo to je již v běhu hodnocení vlivů „Konceptce nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem v ČR“ na životní prostředí. Jde

o důležitý materiál, neboť teprve zde se má říci, jaká varianta řešení koncovky jaderného cyklu je pro Českou republiku nejvhodnější. Zpracovatelem posouzení byl dohodou ministerstev životního prostředí a průmyslu určen RNDr. Petr Anděl, CSc. z liberecké společnosti Evernia s. r. o. V dubnu jste, pokud by celá záležitost neběžela poloutajeně, mohli připomínkovat tzv. vstupní informaci, jež byla zveřejněna na internetových stránkách ministerstva životního prostředí. Pokud se zpracovatel nenechá přesvědčit k logickému posunu v čase, budete moci hotovou koncepci i její posouzení připomínkovat a to i na veřejném projednání během letních prázdnin.

Poté, co koncepci přijme vláda, budou moci být odstartovány další etapy průzkumů ve vašich osmi lokalitách, kde jsou podle dosavadních výběrů vhodné geologické podmínky. Dít by se tak mělo od roku 2002. Mimo jiné by měly být pomocí mikroseismických stanic měřeny seismické pohyby, tektonika, bude se provádět hydrogeologické mapování a mnoho dalších prací včetně

např. zjišťování zdravotního stavu obyvatelstva. Vesměs půjde o činnosti bez zásahu do pozemků.

V roce 2005 by podle vyhodnocení získaných údajů mělo dojít k zúžení počtu zkoumaných lokalit na 4 až 5 a zintenzivnění prováděných výzkumů (mimo jiné budou provedeny mělké vrty) tak, aby již k roku 2007 mohlo proběhnout další zúžení výběru na asi 3 nejdůležitější oblasti. Do roku 2015 pak bude na základě hodnocení všech prací v územně-plánovací dokumentaci stanoveno chráněné území pro dvě perspektivní lokality. V jedné z nich má být od roku 2030 postavena podzemní laboratoř k závěrečnému potvrzení vhodnosti tohoto místa a zvoleného řešení pro ukládání odpadů. Výzkumy v laboratoři by měly probíhat dalších 20 let. Pak by mělo být vystavěno hlubinné úložiště a do roku 2065 uvedeno do provozu. Po zavezení paliva a uzavření bude muset být po dobu dalších staniců let zajištěno před narušením.

Edvard Sequens, Sdružení CALLA

Věřím, že už nežijeme v totalitní době...

Senátorka Jitka Seitlová byla Senátem nominována jako jeden ze zástupců veřejnosti v Radě Správy úložišť radioaktivního odpadu (SÚRAO). Koncem loňského roku pomohla vzbudit zájem veřejnosti o problematiku radioaktivního odpadu, když zveřejnila seznam vytipovaných lokalit pro vybudování úložiště odpadů z jaderných elektráren. Ptali jsme se jí na podrobnosti její činnosti a činnosti celé rady SÚRAO.

Podle zákona je v Radě SÚRAO několik zástupců veřejnosti. Jste přitom první a zatím jediným členem Rady, který tak skutečně jedná. Seznámila jste veřejnost s připravovaným postupem výběru lokalit pro hlubinné úložiště radioaktivních odpadů, zprostředkováváte jí další informace. Co vás k tomu vede?

Moje zastoupení v SÚRAO je dáno statutem, který schválila před několika lety vláda České republiky. Ten říká, že moji povinností je zajistit informace pro širší veřejnost a zejména pro oblasti, kde se plánují hlubinná úložiště radioaktivních odpadů. Je to odpovědnost, kterou jsem na sebe přijala, a jsem rozhodnutá ji plnit.

S jakou odezvou se setkáváte? Má veřejnost o tyto informace zájem?

Myslím, že zájem o ty informace je obrovský. Už po prvním zveřejnění současného stavu průzkumů a vytipování dalších lokalit pro podrobnější průzkumy jsem dostala řadu dopisů od jednotlivých občanů i od starostů právě z těch oblastí, kterých se další průzkumy týkají.

Vaše aktivita je na poměry českých úřadů doposud neobvyklá, i když by vlastně měla být normální. Jak na to reagují ostatní členové Rady SÚRAO? Nemáte s tím problémy?

Poté co jsem se pokusila o to, aby se situace ohledně informování veřejnosti

Senátorka Jitka Seitlová

změnila, nebyla reakce ze strany některých zástupců v radě SÚRAO úplně příznivá. Zejména byli překvapeni zástupci ministerstva průmyslu a obchodu, kteří mně tuto aktivitu vytýkali.

Rozhovor pokračuje na straně IV

Jaderný odpad?

Děkujeme, nechceme.

Představujeme osm míst vytipovaných pro úložiště: **1. Růžená**

Lokalita Růžená se nachází v centrálním moldanubickém masivu, v oblasti Jihlavských vrchů západně od Třeště a je pojmenovaná podle stejnojmenné obce. Obec Růžená leží 10 km od městské památkové rezervace Telč zapsané do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO, 2,5 km od vyhledávaného loveckého hradu Roštejn a přírodní rezervace Roštejnská obora, 6 km od přírodní rezervace Velký pařežitý rybník, 4 km od známého rekreačního rybníka Malý pařežitý rybník či 4,5 km od Třeště.

Oblast Růžené je v navrhované chráněné krajinné oblasti Javořická vrchovina, v těsné blízkosti jejího nejcennějšího jadrového území. To začíná bezprostředně za obcí Růžená směrem na jih. Terén se prudce zdvihá k lesnímu komplexu s hradem Roštejnem a přírodní rezervací Roštejnská obora. Nejcennější území pak pokračuje západním směrem k přírodní památce Lukšovská, Malému pařežitému rybníku, Lhotce a Javořici. Území patří přírodovědně a krajinářsky k tomu nejhodnotnějšímu na celé Českomoravské vrchovině a je minimálně narušeno činností člověka. Jeho hodnota se promítá ve výskytu mnoha chráněných druhů rostlin a živočichů. Oblast je charakteristická a cenná výskytem rašelinišť a vlhkých rašelinných luk, rybníků (vodních a pobřežních společně), olšin a údolních luhů, podmáčených smrčín a významnými lokalitami původních listnatých a smíšených lesů (přírodní rezervace Roštejnská obora, Mrhatina, Štamberk a Kamenné moře). Velmi cenná jsou i maloplošná chráněná území ležící opačným směrem než zmíněné nejcennější jadrové území. Pro ilustraci – v severně ležících Bukovských rybníčcích a okolí byl zjištěn výskyt 28 druhů chráněných živočichů – včetně kriticky ohroženého raka říčního, skokana menšího, blatnice skvrnitě, silně ohroženého čápa černého, bekasiny otavní, včelojeda lesního a dalších druhů. Mimo maloplošná chráněná území zde existují četné další lokality chráněných živočichů a rostlin. Celé území je velmi významnou součástí územního systému

ekologické stability České republiky, zachovalo si maximum přírodních hodnot a vysokou kvalitu životního prostředí. Na území, které je vytipováno pro hlubinné úložiště nejsou průmyslové závody, minimální je stavební činnost a s ní spojené přejezdy nákladních automobilů, až dosud se podařilo zabránit budování skládek nebezpečného a komunálního odpadu. Jedná se o řídké osídlenou krajinu, kde většina obyvatel nedojíždějících za prací je zaměstnána v zemědělství, lesnictví, rybníkářství, obchodu. Jsou zde příznivé sociální ukazatele - např. nízká kriminalita. Lidé žijí v malých sídlech. Ve větších sídlech (Třešť, Kostelec u Jihlavy, Batelov) po obvodu je soustředěn lehčí průmysl (potravinářský, zpracovatelský, textilní, dřevěného zboží, nábytku, dílů a příslušenství motorových vozů). Významný je cestovní ruch, hlavně v případě Telče. Krajina umožňuje při zachování stávající struktury lidské činnosti další růst pracovních příležitostí vázaných na zdravou krajinu s čistým životním prostředím. Výstižně to postihují Územní a hospodářské zásady pro zpracování územního celku Javořická vrchovina (1995) – a týká se to i dalších tří lokalit, vytipovaných pro úložiště (Kunějov, Klenová, Lohéřov) – „Jedinečnost vyplývající z krajinného rázu, rozmanitosti geologických, morfologických a hydrogeologických podmínek, je jedním z hlavních zdrojů území.“

Ve studii Charakteristika a návrh rozvoje širšího regionu Jihlavských vrchů (do něhož patří i lokalita Růžená) s centrem v Telči (Vitner Č. a kol. 1996) je kromě jiného navrhováno zachovat současnou příznivou strukturu průmyslu (tj. převaha lehkého a zpracovatelského průmyslu) a podporovat specializaci zemědělství, rozvíjet cestovní ruch - nezaměřovat se na masovou turistiku, ale naopak na léčebné, ozdravné a vzdělávací pobyty, zachovat venkovský typ osídlení, podporovat agroturistiku a výrobu zdravotně nezávadných potravin. Předpokladem je pak uchovat současný stav životního prostředí a zabránit výstavbě úložiště radioaktivního odpadu.

Čestmír Vitner, Občanské sdružení Bezjaderná vysočina

Sdružení obcí? Varování z minulých let.

Hlubinné úložiště radioaktivních odpadů, především paliva z jaderných elektráren, je dalším záměrem jaderného průmyslu, který se dotýká celých regionů českého a moravského venkova. Není náhoda, že postihuje oblasti spíše zemědělsky zaměřené, s menší hustotou obyvatel a ekonomicky obtížné situaci – ačkoliv tato místa jsou těmi posledními, která obrovské jaderné elektrárny a jejich odpady ke svému životu potřebují.

Stejně jako v případě meziskladu vyhořelého jaderného paliva v Dukovanech a jaderné elektrárny Temelín, umístění a výstavba hlubinného úložiště se dotýká řady obcí v širokém okolí. Na první pohled se zdá, že chceme-li úložišti čelit, jedním z prvních kroků bude založení sdružení všech obcí v regionu. Některé výhody jsou zřejmé: hlas z regionu bude znít jednoznačně; bude mít větší váhu, protože se bude opírat o legitimitu všech; obce budou moci spojit své omezené kapacity a postupovat jednotně; společnými silami se budou lépe shromažďovat a předkládat argumenty; sdružení obcí umožní efektivněji komunikovat se státní správou.

Takový postup ale zároveň skrývá řadu rizik. Obce získají dojem, že když jsou členy sdružení, „někdo“ jedná za ně a problém pustí z hlavy, stanou se pasivnější. Státní správa má výrazně zjednodušenou práci v tom, že nemusí jednat s každou obcí zvlášť, ale pouze s reprezentanty jejich sdružení. Na společném

setkání se starosty, jejichž program a moderování mají pevně v rukou zástupci státní správy, lze snadněji pacifikovat „radikální“ postoje, dělit obce na „rozumnější“ a „emotivní“, případně jinak vrážet klíny mezi členy sdružení obcí.

Právě zkušenosti z Temelína a z Dukovan ukazují, že ani sdružení, zakládaná s nejlepšími úmysly, nedokáží dlouhodobě odolat soustředěnému tlaku státní správy a jaderného průmyslu. Profesionální agentury, které mají za úkol projekt prosadit a které jsou v manipulaci zběhlé, jsou si toho dobře vědomy. I ti, kteří chtějí sporný projekt prosadit, se proto snaží obce přimět k tomu, aby se sdružily: lépe se jim pak nasazují různé, otevřené nebo skryté nátlakové metody. Sdružení obcí se záhy buď rozemlní, nebo dokonce začne sporný projekt obhajovat. Z minulých let takto u nás dopadla tři sdružení: Sdružení měst a obcí regionu JE Temelín (SMOR), Energoregion 2020 a Ekoregion 5 (obě z okolí JE Dukovany). O jejich historii napíšeme podrobněji v příštích číslech.

Na závěr tedy plyne jasné poučení: chceme-li se úložišti ubránit, nikoliv se s ním vyměnou za určité „výhody“ smířit, je sdružení obcí nezakládejme. Ostatně, účinně se koordinovat a spolupracovat můžeme i neformálně.

Jan Beránek

Atomový zákon je právě novelizován

Jednou z nejdůležitějších právních norem, podle které bude realizováno i hlubinné úložiště radioaktivních odpadů je zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (zkráceně se mu říká atomový zákon). Ten platí od roku 1998, ale nyní se pracuje na jeho novelizaci. Ta má za úkol přiblížit zákon „atomové“ legislativě Evropské unie a zahrnout do něj některé nové mezinárodní smlouvy (s podivem ale ne všechny – chybí zvláště ty, podle kterých budou odškodněni občané při případné jaderné havárii). Návrh nového zákona vypracoval Státní úřad pro jadernou bezpečnost a na sklonku loňského roku ho předložil vládě. Avšak Legislativní radě vlády (stejně jako nevládním ekologickým organizacím) se návrh zdál natolik nekvalitní, že ho vrátila k přepracování. SÚJB nakonec akceptoval některé z námi podaných připomínek, ale ještě je musí přijmout vláda. Poté proběhne klasické schvalování v Parlamentu ČR.

Předložený zákon však má stále velmi zásadní nedostatky:

- 1) **Zákon vylučuje z některých povolovacích řízení dle atomového zákona (např. o výstavbě jaderného zařízení nebo o jeho uvedení do provozu) dotčené obce i ostatní veřejnost, když u nich explicitně stanoví, že: „Žadatel je jediným účastníkem řízení [o povolení k činnosti]“ (§ 4 /1/).**

Tím je prakticky omezena možnost obcí i občanů spolupřihodovat při povolování jaderných zařízení, tj. elektráren, meziskladů, úložišť odpadů apod., protože tito nebudou připuštěni do správních řízení dle atomového zákona (nově by se ale po tlaku ekologických sdružení měla veřejnosti otevřít řízení o umístění jaderných zařízení podle tohoto zákona). Současná možnost účasti veřejnosti a dotčených obcí v procesu posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), případně v řízení dle stavebního zákona je ve zmíněných případech nedostatečná. Vůbec se v nich totiž neřeší otázky jaderné bezpečnosti a výsledky EIA jsou navíc nezávazné. Rozhodnutí Státního úřadu pro jadernou bezpečnost je již dnes rozhodujícím podkladem pro vydání povolení podle stavebního zákona a v případě vydání povolení k uvedení jaderného zařízení do provozu dokonce umožňuje toto zařízení spustit i když dle stavebního řádu není vše uzavřeno.

- 2) **Neumožňuje dostatečný přístup veřejnosti k potřebným informacím a dokumentům, především o zajištění jaderné bezpečnosti.** Státní úřad pro jadernou bezpečnost nemá povinnost poskytovat veřejnosti informace o zajištění jaderné bezpečnosti a radiační ochrany ve výčtu své činnosti (§ 3 /2/) deklarovanu vůbec. Držitel povolení – provozovatel jaderného zařízení pak má okruh poskytovaných informací značně zúžen. Problematické je především užití obchodního tajemství, které v českých reáliích (zejména pak ČEZkých) znamená utajení všeho, co by veřejnost neměla vědět.

- 3) **Zákon omezuje odpovědnost provozovatele jaderného zařízení za škody způsobené případnou jadernou havárií výší maximálně 6 miliard korun (§ 35).** Stejnou částkou

limituje dokonce i výšku celkového odškodnění v případě, že na ně přispěje stát (§ 37), který se tak vyvleká ze zodpovědnosti, když nejprve jaderné zařízení povolí. V obou případech by nemělo existovat žádné omezení, neboť toto odporuje principu rovnosti obsaženému v Listině základních práv a svobod. V jiných oblastech lidské činnosti výše odpovědnosti za škodu omezována není. Novelizovaná Vídeňská úmluva o občanskoprávní odpovědnosti za jadernou škodu, kterou Česká republika rovněž podepsala, již žádá minimální výši odpovědnosti za škody nejméně 12 miliard korun, ještě vyšší odškodnění bude žádáno v připravované novele Pařížské úmluvy. Novela zabrání ratifikaci Protokolu o doplnění Vídeňské úmluvy o občanskoprávní odpovědnosti za jaderné škody a Úmluvy o dodatkovém odškodnění jaderných škod z roku 1997 po řadu dalších let.

- 4) **Doba promlčení, do kdy může občan poškozený jadernou havárií nárokovat odškodnění, je krátká: „právo na náhradu jaderné škody se promlčí, jestliže nárok na její náhradu nebyl uplatněn ve lhůtě 3 let ode dne, kdy se poškozený o události, která vedla k jaderné škodě, a o tom, kdo za ni odpovídá, dozvěděl nebo mohl dozvědět, nejpozději však ve lhůtě 10 let ode dne vzniku takové události...“ (§ 38).** Jelikož následky ozáření po radiační havárii se mohou projevit až po letech (v případě rakoviny či dědičných deformací i po několika desítkách let), nebudou tito poškození v případě takového zákonného promlčení odškodněni. Připravovaná novela Pařížské úmluvy hovoří již o 30 letech.
- 5) **Zákon nezaručuje dostatečnou úroveň jaderné bezpečnosti, neboť v § 4 (4) říká: „Každý, kdo využívá jadernou energii... je povinen dodržovat takovou úroveň jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, fyzické ochrany a havarijní připravenosti, aby riziko ohrožení života, zdraví osob a životního prostředí bylo tak nízké, jak lze rozumně dosáhnout při uvážení hospodářských a společenských hledisek.“**

Vyzdvížení hospodářských a společenských hledisek při požadavku úrovně jaderné bezpečnosti je něco, s čím nelze

souhlasit – vždyť jde o rizika ohrožení životů a zdraví osob i životního prostředí. V této oblasti je třeba použít principu BAT (Best Available Technology), tedy principu „nejlepší dostupné technologie“. Opatření vedoucí k jaderné bezpečnosti musí odpovídat aktuálnímu stavu poznání vědy a techniky.

Je tedy i na Vás, abyste se prostřednictvím svých hlasů, poslanců nebo senátorů Vašeho kraje pokusili napravit výše zmíněné problémy, na kterých jaderný průmysl velmi lpí. Zjednodušují mu totiž situaci při prosazování vlastních záměrů. Bude-li novela ve vládě schválena, lze očekávat, že Poslanecká sněmovna ji bude mít někdy na přelomu května a června. O čerstvém dění kolem zákona se můžete u nás informovat, my totiž uděláme v příštím čísle. Taktéž u nás můžete získat podrobné připomínky k jednotlivým kritizovaným paragrafům včetně návrhu nových znění.

Jaderný odpad?

Děkujeme, nechceme.

pokračování rozhovoru ze strany 1

Jsem ale přesvědčena, že lidé mají právo získat tyto informace, které se jich konkrétně týkají.

Domnívám se, že právě souhlas veřejnosti s jakoukoli aktivitou na jejím území je předpokladem realizace takové aktivity. Není možné přes odpor občanů cokoli kdekoli budovat. Věřím, že už nežijeme v minulé, totalitní době. Rozhodujícími kritérii a parametry pro to, že se někde něco povolí a realizuje, je to, že lidé, kteří na daném území žijí a využívají je, se k záměru mohou vyjádřit a souhlasí s ním.

Chystá se novela atomového zákona, kde je účast občanů a obcí v řízeních týkajících se jaderných provozů jedním ze sporných bodů. Současná právní úprava tuto účast vylučuje, a proto se některé iniciativy snaží v novele zákon upravit tak, aby se tato řízení veřejnosti otevřela. Jak se k tomu stavíte Vy?

Atomový zákon je i z jiných stránek nedopracovaný. Chybí v něm totiž řada dalších věcí. To se týká například nakládání s nízkoradioaktivním odpadem. Ten není produktem jenom jaderné energetiky, ale objevuje se v poměrně velkém množství i v jiných odvětvích průmyslu. Zákon nakládání s nízkoradioaktivními odpady zatím neřeší. Přitom EU už ve svých předpisech toto řešení má. Pokud tedy budeme chtít být v souladu s principy Evropské unie, budeme muset zákon upravit i v tomto směru. Zatím takové návrhy předloženy nebyly.

Vloni proběhla rozsáhlá kampaň Referendum 2000, která získala 120 000 podpisů za referendum o spuštění Temelína. Parlament však tuto iniciativu odmítl. Přitom referendum o jaderných elektrárnách se využívá nejen v řadě vyspělých zemí, ale třeba i v Rusku. Co si myslíte o referendu k otázkám jaderné energetiky Vy?

Otázka referenda je sama o sobě velmi složitá. Základní podmínkou úspěchu referenda jsou správně předložené otázky a také objektivní informační kampaň. To jsou velká rizika referenda. Jistě není tajemstvím, že v mém volebním obvodu existuje záměr budovat jadernou elektrárnu Blahutovice. Možná je to pro některé překvapující, ale tato vláda se rozhodla záměr potvrdit v původní verzi. Požádala jsem, aby právě k tomuto záměru – už v jeho počátcích – proběhlo referendum. Obecně tedy v případě zásadních hospodářských (a to nejen jaderných) staveb, které ovlivňují ve velké míře hospodářství a bezpečnost občanů, by se referendum mělo konat.

Týká se to tedy i úložišť, kde jsou nyní záměry tak jako v Blahutovicích v počátečních fázích?

Myslím, že ano. Mělo by se o tom jednat a jsem přesvědčena, že v dotčených obcích už diskuse velmi živě a velmi otevřeně běží. A to je správné. Důležité je, že se objevují názory z jedné i druhé strany. Někdo uvádí třeba tu výhodu, že by obec získala nějaké ekonomické prostředky. Jiní se ptají, jaké ekonomické prostředky mohou nahradit to, že území zůstane trvale poznamenáno přítomností úložiště radioaktivních odpadů. Máme právo vůči těm, kteří tu budou žít v budoucnu, území takto poznamenat? Tak se dnes diskuse vede.

SÚRAO připravuje informační strategii pro veřejnost v lokalitách vytipovaných pro hlubinné úložiště. SÚRAO by

na jedné straně mělo jako státní instituce předkládat úplné a objektivní informace, na druhou stranu ale má za úkol nakonec někde úložiště prosadit – to znamená mj. utlumit odpor a získat na svou stranu veřejné mínění. Není to střet zájmů? Dají se vůbec tak protichůdné cíle skloubit?

Domnívám se, že střet zájmů je zde markantní na první pohled. I materiály, které byly předloženy na radě, jednoznačně ve všech bodech obsahovaly cíl dosáhnout realizace úložiště. Tento cíl má tedy hlavní prioritu.

Myslím si ale, že svou roli by zde mělo sehrát ministerstvo životního prostředí. To dávalo souhlas k tomu, kdo bude zpracovávat koncepci ukládání odpadů, ale jinak je zatím v pozici nezávislé kontroly dění a informací velmi pasivní. Přitom by právě MŽP mohlo charakter informačního záze-
mí, a nejen toho, výrazně změnit. Informace by měly přicházet z obou stran. Nejen od toho, kdo má za úkol úložiště realizovat, tedy ministerstva průmyslu a především SÚRAO, ale i od toho, kdo má kontrolovat míru rizika a vůbec to, jaká je bezpečnost celého systému a jaká rizika mohou nastat v budoucnu. To by mělo být předmětem resortu životního prostředí.

Také proto považuji za významné, že se o tyto věci zajímají nezávislé občanské aktivity. V řadě případů jsou jediné, které přichází s jiným, často třeba i kritickým, pohledem na danou skutečnost. Konkrétně třeba – to se netýká ukládání radioaktivních odpadů – na případě systému vratných obalů se ukázalo, že občanské iniciativy nepůsobí vždy destruktivně a naopak jsou to ti, kteří přichází s řešeními, se kterými nepřišla vláda nebo jednotlivá ministerstva.

Jak probíhají jednání Rady SÚRAO? Co na nich řešíte?

Jednání probíhají od schválení stávajícího atomového zákona v roce 1996 každého čtvrt roku. Všechny otázky, o kterých teď mluvíme, na nich nemohou samozřejmě být do hloubky prodiskutovány.

Řešíme například financování celého systému – úkolem rady je zde kontrola hospodárnosti vynakládání prostředků. SÚRAO předkládá materiály, týkající se úložišť, které jsou dnes v provozu (*úložiště nízkoradioaktivního odpadu z průmyslu – pozn. red.*) – jejich bezpečnosti, plnění limitů. Teď byla na Radě předložena a zatím v nejobecnější rovině diskutována koncepce nakládání s radioaktivními odpady. Otázeq je opravdu hodně.

Musím otevřeně říct, že za krátkou dobu, co jsem členkou rady SÚRAO, nemohu zatím plně deklarovat naplnění odpovědnosti za hospodárnost vynakládání finančních prostředků, protože mechanismus kontroly není systémový. O některých věcech, které SÚRAO zadal, se dozvídám se zpožděním – teprve potom, co jsou zadány. V této pozici je dokonce i ministerstvo průmyslu a obchodu. Novela (*atomového – pozn. red.*) zákona, která se chystá do vlády by měla tyto věci řešit. Už jsem o tom se zástupci MPO vedla několik jednání. Kontrola vynakládání finančních prostředků potřebuje vyšší míru systémovosti. Stěžují si na to právě i zástupci MPO. Pozice SÚRAO je totiž jiná než pozice běžného státního podniku.

*rozhovor připravil Jan Beránek,
dokončení příště*

Tiskovinu vydávají Hnutí Duha a Sdružení Calla. Redakce: Jan Beránek, Libor Matoušek, Edvard Sequens. Bližší informace na adresách:
Hnutí Duha, Bratislavská 31, 602 00 Brno, Tel.: 05/45 21 44 31,
e-mail: libor.matousek@hnutiduha.cz
Calla, Poštovní schránka 223, Fráni Šrámka 353, 700 04 České Budějovice
Tel. a fax: 038 / 73 10 166, e-mail: calla@ecn.cz

